

УДК 677.025.1

**АЖУРНІ, РЕЛЬЄФНІ, КОЛЬОРОВІ ЕФЕКТИ НА ПОЛОТНАХ
ТРИКОТАЖУ ПЕРЕХРЕСНИХ ПЕРЕПЛЕТЕНЬ**

Т.А. ДЗИКОВИЧ, Л.О. КРИЛОВА

Київський національний університет технологій і дизайну

У статті викладено результати експериментальних досліджень ажурних, рельєфних, кольорових ефектів на полотнах трикотажу перехресних переплетень на базі візерункових. У роботі представлено розроблені візерунки трикотажу перехресних переплетень на базі нерівномірного, подвійного неповного нерегулярного жакарду та гладкого ластичного платированого переплетення. Розглянуто принципи формування нових візерунків

Завдяки своїм унікальним властивостям трикотаж актуальний за всіх часів. Сьогодні жіночі вироби із трикотажу можна зустріти в багатьох весняно-літніх колекціях. На теперішній час у формуванні трикотажних виробів важливий не тільки взаємозв'язок форми та конструкції виробів, сполучення кольору і фактур ниток, а також структури переплетення. Сучасні модельєри-дизайнери пропонують у своїх колекціях рельєфні, кольорові та ажурні структури переплетень. Для створення нових структур переплетень необхідно вивчення закономірностей особливостей їх формування. Так, проф. А. О. Нешатаєв класифікує трикотажні полотна за такими ознаками: композиційне рішення (монорапортні, лінійно-рапортні, сітчато-рапортні, комбіновані); кольоровопластичні ознаки (кольорові, ажурні, рельєфні, відтіночні, ворсові, комбіновані); образотворчий початок мотивів (геометричні, образотворчі, комбіновані); способи формування (за структурою переплетень і візерункоутворюючими пристроями); функціональне призначення (для одягу, для інтер'єрів приміщень) [1]. Різні візерункові ефекти отримують на базі трикотажу перехресних переплетень. Завдяки зміни структури переплетення можна забезпечити розширення асортименту трикотажних виробів. Представлені полотна виготовлені перехресним переплетенням на плосков'язальних машинах із напіввовняної пряжі.

Об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження є процес в'язання трикотажу перехресних переплетень на базі візерункових переплетень. У роботі використовувалися теоретичні й експериментальні методи досліджень.

Постановка завдання

Метою дослідження є розробка та формування ажурних, рельєфних та кольорових ефектів на полотнах трикотажу перехресних візерункових переплетень.

Результати та їх обговорення

Трикотажні полотна з цікавими ажурними, рельєфними і кольоровими ефектами можна отримати на базі трикотажу перехресних переплетень. Згідно з розробленою класифікацією [2] на формування візерункових ефектів даного трикотажу впливає базове переплетення, розташування голок, що беруть участь у роботі, та характер зсувів голечниці. На кафедрі технології трикотажного виробництва КНУТД розроблено асортимент полотен трикотажу перехресних переплетень на базі ластіку, подвійного напівфангу та фангу, а також на базі інших візерункових переплетень.

При дослідженні візерункових ефектів з ажурними, рельєфними і кольоровими ефектами перехресних переплетень на базі візерункових виявлені особливості їх формування.

Так, полотна на рис.1 - рис.3 виготовлені на базі трикотажу перехресних переплетень на базі нерівномірного переплетення. Зовнішній вигляд трикотажних полотен характеризується наявністю рельєфного та ажурного ефекту. За рахунок вимикання голок з роботи та виконання зсувів голечниці в одному напрямку на один голковий крок після кожного ходу каретки, при скиданні і розпуску петлі після в'язання полотна утворюється рельєфний зигзагоподібний і ажурний ефекти. Трикотажні полотна характеризуються ритмічним повторенням петель збільшеного розміру, ділянок гладі і груп зигзагоподібних та нахилених в одну, а потім у другу сторону петельних стовпчиків перехресного ластику.

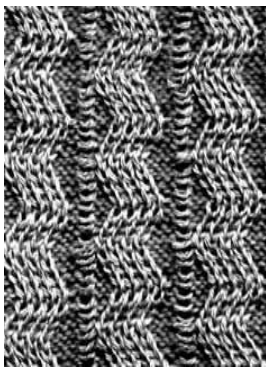

Рис.1

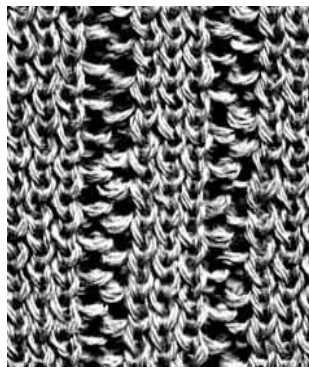

Рис.2

Рис.3

При виготовленні полотен після в'язання кожного зразка згідно рапорту через групу петель скидали і розпускали по одній петлі та отримували різний ажурний ефект. Полотно на рис. 1 характеризуються чергуванням вертикальних прямих ажурних смуг, у яких отвори розташовуються один за одним. На рис. 2 ажурні отвори, що складають вертикальні прямі смуги, чергуються у шаховому порядку, а на рис.3 - смуги зигзагоподібні. Ажурний ефект формується за умови, що петля яка скидалась на рис. 1 - не мала парної голки, на рис.2, 3 – петля мала парну голку. Візерунок на рис. 1, 3 формується при кількості зсувів голечниці більше 1, а на рис.2 при кількості зсувів голечниці рівному 1.

Полотна на рис. 4, 5, 6 виготовлені перехресним переплетенням на базі подвійного неповного нерегулярного жакарду. Зовнішній вигляд трикотажних полотен, характеризується наявністю крупнорельєфної фактури динамічного характеру.

Рис.4

Рис.5

Рис.6

Крупнорельєфний ефект формується горизонтальними вертикальними структурними смугами у вигляді поперечних «петельних стовпчиків». Здається, що зовнішній вигляд таких «петельних стовпчиків» утворюють великі «петлі». Так, на рис. 4 «петлі» мають замкнуту форму. На рис. 5, 6 такі «петлі» мають незамкнуту форму. Крупнорельєфний ефект отримують за рахунок вимкнення голок з роботи і в'язання гладі на одній фонтурі та виконання кількості зсувів голечниці в одному напрямку на один голковий після кожного ходу каретки більше 1. Палички та дужки в таких «петлях» складаються з ділянок поперечних та продольних валиків, які плавно переходять з продольної форми в поперечну. Для того щоб утворювати «петлі» різної форми, необхідно проектувати певну кількість вимкнених голок з роботи.

Полотна на рис. 7, 8, 9 виготовлені перехресним переплетенням на базі гладкого ластичного платированого переплетення. За рахунок вимкнення голок з роботи на одній голечниці та виконання зсувів голечниці в одному напрямку на один голковий крок після кожного ходу каретки, при використанні платировочної і ґрунтової нитки різного кольору утворюється, рельєфний зигзагоподібний і кольоровий ефекти [3].

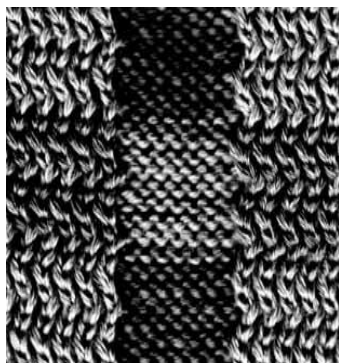

Рис.7

Рис.8

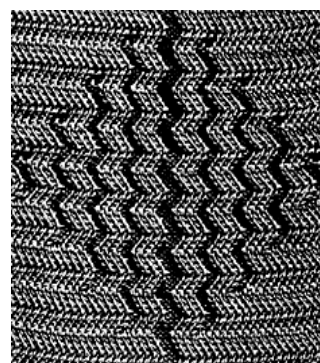

Рис.9

Зигзагоподібні петельні стовпчики чергуються з прямими петлями гладі згідно рапорту. Рельєфний та кольоровий ефект на полотнах формується чергування геометричних фігур різного кольору: на рис. 7 у вигляді квадратів, на рис. 8 – паралелограмів, на рис. 9 – ромбів.

Висновки

Таким чином, досліджені особливості формування візерунків трикотажу перехресних переплетень дають можливість значно розширити асортимент трикотажних виробів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нешатаев А. А., Гусейнов Г. М., Савватеева Г. Г. Художественное проектирование трикотажных полотен. –М.: Легпромбытиздат, 1987.
2. Дзыкович Т.А., Крылова Л.А. Классификация трикотажа перекрестных переплетений // Проблемы лёгкой и текстильной промышленности Украины, 2004, №1(8), С.82-83.
3. Пат. на корисну модель 20232 Україна, МПК D04В 1/10. Трикотаж перехресних переплетень / Дзыкович Т.А., Крылова Л.О. (Україна). – № 200607908; заявл. 14.07.2006; опубл. 15.01.2007, Бюл. № 1.

Надійшла 05.07.2010